

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatvs De// Beneficiis// Amplissimvs,// Et Doctissimvs

Garcia, Nicolaus

Coloniae Allobrogvm, 1618

§. 1. De aliis dubiis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98538](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98538)

112 Secundo inferitur sacris ordinatos t ante Conc. ad titulum non sufficientis beneficii, vel patrimonij, non posse promoueri ad ordines superiores, nisi forte adepti essent, unde congrue sustentari possent, vt censuit S. Cong. Conc. in vna Seguntina his verbis, quid agendum sit de his, qui alioquin idonei, & propter eorum sufficientiam, vel Eccles. utilitatem, ad non sufficientis patrimonij, vel beneficii, ante Sixti constituti, publicationem fuerunt ad sacros, non tamen ad Presbyt. ordines promouendi, de iam promotis ad titulum non sufficientis patrimonij, vel beneficii, respondet Cong. non promouendos ad ordines superiores, nisi consequuti fuerint, unde congrue sustentari poterunt.

113 Et in vna Surrentina, sic responsum est, si t quis ante Conciliū iam erat Subdiaconus ordinatus absque titulo beneficii, poterit is postea absque titulo promoueri, dummodo saltem patrimonium habeat. Refert Suarez sup. n. 39. & t dicit idem esse si quis post Conciliū, absque vero titulo Diaconus, vel Subdiaconus factus est, nam, etiam sub lata suspensione non potest, sine vero titulo alium ordinem suscipere.

115 Tercio inferitur habentem beneficium, vel t patrimonium insufficientem, non posse promoueri etiam cum eo, & pitantiis. & aliis emolumentis, quæ ex exercitio sacrorum ordinum lucrari potest, haberet honestum victum, & etiam si Episcopus obliget se suppleturum, nec etiam qui ex industria, & honesto officio, vt musicus, vel grammaticus potest sustentari, quamuis habens beneficium insufficientem de per se, iuncto tamen patrimonio, sufficiens possit ordinari, vt per Zerolam, d. 1. p. verb. dimissoria, §. 52. dub. & Genuen. d. n. 2. Et censuit S. Cong. Concilij, in vna Seguntina, his verbis, t an clericus aliquis idoneus habens beneficium insufficientem de per se, sed iuncto patrimonio habeat quod sufficiat ad honestam vitam sustentationem, promoueri. Cong. censuit posse Episcopū, iuxta formam c. 2. sess. 21. non obstante Bulla Sixti Papæ V. quod si cum beneficio, aut patrimonio insufficienti iungantur pitantia, elemosina, anniuersaria, confraternitates, & alia emolumenta, quæ ex celebratione Missarum in exercitio sacrorum ordinum, si ad eos promouentur, percipere, & lucrari possunt, quæ omnia ad victum honeste sufficiant, an poterint promoueri, etiam si cum beneficio, aut patrimonio insufficienti iungantur pitantia, elemosina. Cong. respondit non posse, an possit promoueri, etiam si nihil prædictorum vel minus sufficiat, et haberet, si Episcopus obliget se suppleturum, quod ad alimenta sufficiat, quoque habeat, unde se sustentare possit, etiam si Episcopus obliget se suppleturum alimenta, censuit item non posse. Quid si tantum habeat, quod ex industria, vel honesto labore lucretur, puta, quod musicus, magister grammaticæ, pictor, aut alterius licite professionis, id quod sit sufficiens ad sustentationem vitam, an possit promoueri, de industria vel honesto labore, censuit item non posse.

117 Quarto inferitur, non posse quem ordinari, ad titulum literaturæ, t quantumcumque sit literis gradu, & Collegio insignis, vt tenent Salcedo, dict. cap. 18. n. 7. in nouissima editione, Genuen. d. n. 2. & Pet. Ledesma d. c. 7. ante ultimam conclusionem, & ita etiam tenet Manuel Rodriguez supra n. 15. saltem t in Baccalario, in Theologia, vel iure canon. qui est bonus Scholaris, & ita censuit S. Cong. vt patet in declaratione sequenti, in Concilio V. lisbonen. decretum fuit promouendos ad titulum literaturæ, iussit sanctissimus deleri, & dixit se datum breue Cardinali Portugallia, vt solis Doctores in iure canon. vel Theologia possit ipse Cardinalis prævio examine a se scilicet promouere ad sa-

cras ordines, ad hunc titulum literaturæ, quæ in re suam grauat scientiam.

Quamuis contrarium teneant plures moderni, t Cordoua in summ. q. 36. Enriquez dist. 1. 10. cap. 17. ad fin. & lib. 13. cap. 37. §. 2. & l. 14. ca. 5. §. 3. Maxime gl. c. & Vega, 1. par. summa, cap. 1. §. 7. casu primo, qui dicunt, ita practicatū, & Enriquez ait tenuisse multos Doctores consultos, & post hæc González ad regul. de mensibus gloss. 4. numer. 36. dicens, ita consuluisse, quorum sententia alias mihi vera visa fuerat ex æquitate, t & Epicheia, §. inferitur non posse quem promoueri ad titulum de futuro, & in spe etiam certa, puta ad beneficium, quod quis expectat, seu ad quod est præsentatus, nominatus, vel postulatus, cum Concilium clare requirat titulum de præsentati habitum, & possessionem, & ita contra Mayolum d. l. 4. 15. numer. 5. quem sequitur Sayrus de censuris l. 4. c. 14. numer. 19. recte tenuit Salcedo sup. numero 6. & Man. Rodr. nu. 10. & Ledesma. supra post octauam conclusionem, inde inferens nominatum, & electum in concursu, ad parochialem vacantem, in mense Apostolico, non posse interim ad eius titulum ordinari, & ante Concilium t docent Io. Andr. & Francus si Episcopus, de præben. in 6. unde subinferitur non posse aliquem promoueri ad t titulum coadiutoris etiam perpetuæ, cum futura successione. Ledesma supra 11. conclusion. 2. diffinitate, nisi forte ratione illius habeat congruam, t tunc enim possit ordinari ad titulum illius, non tanquam ad titulum beneficii, sed illius iuris percipiendi congruam assignatam, tanquam ad titulum pensionis. ita Nauar. de oratione c. 20. n. 18. Salcedo supra nu. 7. Man. Rodriguez, n. 13. & Ledesma ibi, & ita erit, intelligendus González gloss. §. 9. n. 8. qui absolute ait, quod potest quis ordinari ad titulum coadiutoris.

§. 1.

De aliis Dubijs.

SVMARIA.

Aordinatus ad titulum beneficii non possit aliquam penam incurrat, numero 133 cum sequentibus, soluitur non incurere licet peccet, & licet ex constitutione Sixti iam reuocata incurreret suspensionem.

An ordinatus ad titulum patrimonij, alias sufficientis, qui tantundem, vel multum debet, dicatur ordinatus sine titulo sufficienti, & incurrat penam positam contra ordinatum sine titulo, n. 136. cum seqq. usque ad 145. resoluitur negative.

An, si quis fuerit sacris ordinatus ad titulum beneficii possit sine Canonico titulo peccet, & incurrat penam, si qua esset contra ordinatos sine titulo, numero 146. cum sequentibus. resoluitur probabiliter negative.

Si capitulum sede vacante, infra annum daret dimissorias alicui ardato ratione beneficii de facto possessi, non haberent locum pæna Concilij, n. 149.

An ordinatus ad titulum patrimonij donati cum pacto de non petendo, seu de illo reddendo, sit ordinatus sine titulo, & incurrat aliquam penam, numero 150. cum sequentibus. resoluitur ordinatum cum patrimonio, seu donatione factis, esse ordinatum sine titulo, secus vero in ordinato cum patrimonio donato cum pacto, seu conditione de illo reddendo post ordinationem.

Facta donatio quæ censetur, numer. 153. cum sequentibus.

Melioratio facta filio pro suscipiendis ordinibus, etiam sine traditione est irrevocabilis, n. 156. 157. & 158.

An donatio pro suscipiendis ordinibus filio simpliciter facta conferri debeat seu imputari in legitimam, nu. 159. resoluatur affirmatiue contra aliquos relatos, nu. 160.

Textus in c. penul. & c. per tuas de simonia, solum agit de ordinato cum pacto simoniaco facto cum ordinante, seu presentante ad ordinem, quale non est pactum, de restituendo patrimonio donato, factum cum donante, num. 168.

Donans patrimonium alicui ad ordines potest apponere pactum, & conditionem de eo reddendo, cum ordinatus habeat alias unde vivere possit, n. 169.

Ordinatus ad titulum patrimonij, quod fuit renuntiatum, seu restitutum donatori ante ordinationem, sine libere, seu ex pacto appposito, est ordinatus sine titulo, n. 170. & idem, si interuenit pactum, seu conditio de illo restituendo ante ordinationem, quamvis de facto non sit restitutum, n. 171.

Renuntiatio patrimonij donati facta, antequam ordinetur valet, nec est simoniaca, quamvis renuntiatio alimenterum praestatorum ab ordinante, vel presentante, non valeat, n. 172. cum sequentibus.

Ordinatus ad titulum patrimonij, qui post ordinationem illud retro donat, vel alienat, quamvis peccet, non incurrit suspensionem, nec est ordinatus sine titulo, n. 175. & 176.

Alienatio patrimonij, ad cuius titulum quis est ordinatus, est nulla ex concilio, quod tollit potentiam alienandi, per illa verba, alienari nullatenus possint, maxime propter verbum nullatenus, quod inducit nullitatem actus ipso iure, n. 176. cum sequentibus licet ante Concilium posset alienari, n. 181.

Ordinatus sacris ordinibus ad titulum patrimonij, si illo renuntians ad superiores promouetur, non est suspensus, nec promotus sine titulo, quia renuntiatio est nulla, n. 182. nisi renuntians desineret possessionem, quæ ex actu nullo amittitur, & transferitur, n. 183.

An valeat alienatio patrimonij, ad cuius titulum quis fuit ordinatus, facta sine licentia Episcopi, si tunc habet beneficium, vel alias unde vivere possit, num. 184. cum sequentibus, resoluatur valere.

Potest occurrere necessitas, seu causa, ut possit, & debeat dari licentia alienandi patrimonium, etiam si ordinatus aliunde non habeat unde vivere possit, nu. 187. & 188.

Cum Episcopus ex iusta causa daret licentiam alienandi patrimonium, Episcopus maneret securus, etiam si ordinatus non haberet aliunde unde vivere posset, si tamen sine iusta causa daret licentiam, alienatio teneret, Episcopus tamen ultra peccatum maneret obnoxius ad providendum ordinato, n. 189.

Licentia alienandi patrimonium non potest dari per vicarium Episcopi sine speciali mandato, & Episcopus in proposito quis intelligatur, n. 190.

Beneficium, ad cuius titulum quis sacris fuit ordinatus, non potest resignari, nisi facta mentione, quod ad illius titulum fuit ordinatus, & confutro, quod aliunde vivere possit, nec sufficit postea consistare, quod tempore resignationis haberet unde vivere posset, contra Zavallor, n. 191. & 192.

Ad eo facienda est mentio in resignatione beneficii, siue coram Papa, siue coram Ordinario, quod ad illius titulum fuit ordinatus, quod id iradicum est pro forma, nec potest adimpleri per equipollens, & alias nulla est

resignatio, n. 193. & 194.

Resignatio facta ab eo, qui non habet unde vivere possit, etiam de beneficio ante Concilium obtento, est nulla, nu. 195. & habet etiā id locum, licet beneficium sit iuris patronatus, n. 196.

Ratio, quare prohibetur quis libere resignare beneficium ad cuius titulum est sacris ordinatus num. centesimo nonagesimo septimo.

In sacris constitutus, non potest villo modo beneficium resignare, etiam si ad illius titulum non sit promotus, nisi aliunde habeat unde vivere possit, ut in constitutione Pij V. n. 198.

Licet ista constitutio loquatur in resignatione, facta coram Ordinario, tamen servatur, & habet etiam locum in curia, n. 199.

In curia non admittitur resignatio in sacris constituti, nisi cum clausula, quod resignans aliunde habeat unde vivere possit, quæ respicit substantiam gratiæ, & eius verificatio committitur Ordinario, nu. 200. cum sequentibus.

Clericus in minoribus, non solum potest libere alienare patrimonium, etiam si ad illius titulum sit promotus, sed etiam si resignare beneficium, licet non habeat aliunde unde vivere possit, nec facta mentione, quod ad illius titulum sit promotus, n. 203.

Quæ dicatur congrua sustentatio, ut valeat alienatio patrimonij, & resignatio beneficii, ad cuius titulum quis fuit promotus, n. 204. cum sequentibus resoluatur relinquere iudicis arbitrio, attenta qualitate personæ, resolutiones Rota, n. 208. & 209.

Quod dicatur de patrimonio, & beneficio, ad cuius titulum quis sacris ordinatur, procedit etiam in patrimonio, vel beneficio succedente, & subrogato loco illius, num. 210.

Beneficium, per cuius affectationem vacat illud, ad cuius titulum fuit quis ordinatus, non potest dici subrogatum loco illius, n. 211.

An valeat renuntiatio beneficii, ad cuius titulum quis sacris fuit ordinatus, facta cum pensione sufficienti ad congruam, non tamen facta mentione, quod ad illius titulum fuit promotus, numero 312. cum sequentibus, resoluatur non valere, etiam in foro conscientiæ.

Idem in permutatione, nisi sit æquivalens, numer. 217. & 218.

An decretum Concilij, quatenus prohibet resignationem beneficii, ad cuius titulum quis fuit ordinatus, procedat etiam in priuationibus, & renunciationibus indultis à iure, nu. 219. resoluatur negativè, numero 220. & sic non procedere in resignatione ex decreto, numero 221.

An d. decretum, quatenus prohibet alienationem patrimonij, procedat in alienatione voluntaria, non autem in necessariis, n. 222. & 223. ubi quod procedit etiam in necessariis.

Stante, quod resignatio beneficii, ad cuius titulum quis fuit ordinatus, facta contra formam Concilij est nulla, an beneficium non vacet, sed remaneat penes resignantem, nu. 224. cum sequentibus, resoluatur in resignatione facta coram Papa beneficium, non vacare, secus in facta coram Ordinario ab eo, qui aliunde non habebat unde posset commode sustentari, ex constitutione Pij V. & numer. 228. ponuntur declarationes. S. Congregationis.

An debeat adimpleri iuramentum de resignando beneficium, ad cuius titulum fuit ordinatus, vel non renovando procuratorem ad resignandum, cum non habeat alias unde sustentari possit, n. 230. cum sequentibus, resoluatur

ius negative, & ita dari absolutionem ad cautelam à disjunctamento.

Valeat reuocatio procuratoris constituti ad resignandum ex causa permutationis, vel alias etiam cum iuramento. num. 235. contra aliquos relatores. num. 235. videtur tamen necessaria absolutio iuramenti, cum iuramentum posset sine peccato seruari, nisi iurans sit sacris ordinatus. n. 237.

Resolutio Rota, quod à concordia in beneficalibus licitum est recedere ante beneplacitum sedis Apostolicae. num. 238. nec recedens tenetur ad expensas alterius partis. n. 239.

¹³³ Quinto principaliter dubitatur [†] an ordinatus ad titulum beneficij, cuius possessionem non est adeptus, aliquam penam incurrat. in quo Nauarr. *conf. 15. de temporibus ordinatio.* docet nullam penam incurryre, nam licet Concilium. *d. cap. 2.* requirat possessionem pacificam beneficij, vel patrimonij, ad cuius titulum quis ordinatur, tamen Concilium inducit ius nouum, quoad requisitionem possessionis, quæ de iure antiquo non erat necessaria, & consequenter ob eius defectum nulla erat de iure antiquo pena imposita, & Concilium solum innotat penas antiquis iuribus impositas, sequuntur Flam. *Parif. d. q. 6. n. 7.* & Man. *Rodriguez. d. c. 15. n. 11.* & Salcedo. *d. c. 18. n. 7. in nouissima editione*, qui tamen fatetur istud peccare, [†] arbitraria pena pro modo culpæ esse puniendum, nisi quando bona fide, & candido animo solo titulo, sine possessione fuit ordinatus, quia putabat titulum sine possessione sufficere, quando non stabat per eum, quo minus possessionem adipisceretur, sed fuit de facto impeditus, tunc enim non peccat in foro conscientie, vt ait Nauarr. *d. conf. 15. n. 4.* & Man. *Rodriguez vbi proxime.* sequitur etiam P. Ledesma. *d. c. 7. concl. 9.* qui tamen recte ait, quod ex d. constitutione [†] Sixti. V. contra clericos male promotos, talis incurreret suspensionem, nam d. constitutio imponebat suspensionem contra promotos sine titulo sufficientis beneficij, vel patrimonij, quæ verba debebant intelligi de titulo possessio, iuxta tenorem Concilij, cuius obseruantiam prætendebat d. constitutio, quæ tamen iam est reuocata, vt supradictum est.

Sexto dubitatur an ordinatus ad titulum patrimonij alias sufficientis, [†] qui tantumdem debet, vel saltem est tanto ære alieno grauius, vt eo soluto non remaneat patrimonij sufficientis ad eius sustentationem, dicatur ordinatus sine titulo sufficienti, & incurrat penam positam contra ordinatum sine titulo, in quo videtur respondendum affirm. nam bona intelliguntur cuiusq; quæ deducto ære alieno [†] supersunt *l. sub signatu. §. bona ff. de verborum significatione. l. cogit. ff. ad Trebellianum*, siue debita sint contracta ante acquisitionem patrimonij, siue postea, tamen antea ordinationem; nam cum tunc possit illud alienare, poterit etiam se obligare, & debita contrahere, quæ ex eo solui debeant; & ita videtur tenere Suarez. *d. 5. to. disputatio vlt. sectione. 3. n. 25.* ait enim titulum non posse verum, ac legitimum reputari, cum ad illum fundandum contracta sint debita æqualia, vel maiora, quæ aliunde solui non possint. Sed Nauarr. *† conf. 18. de temporibus ordinatio.* tenet illud esse verum, quando æs alienum est contractum ante patrimonium quæsitum, & potest, & debet solui de illo, vt quando debetur pure & statim peti potest, & nulla iusta executione impediri, secus, quando cæpit deberi post patrimonium quæsitum, etiam ante ordinationem,

de quo non debebat, nec poterat solui, per præfectum Concilium Triden. & ita tacite fuit contractum sub conditione tacita, si post ordinationem habuerit unde solueret. sequuntur Man. *Rodriguez n. 2.* & Ledesma. *5. concl. 4. difficultate supra*, Flam. *Parif. d. q. 6. n. 12.* dicens, quod si debet tantundem, quantum valet res donata, non videtur suspensus, vt respondit Nauarr. [†] quorum sententia posset procedere, quando ille se obligasset, & debitum contraxisset ad soluendum, postquam esset ordinatus, secus si se obligasset, etiam post patrimonium quæsitum ante ordinationem, tamen absolute, aut ad certum tempus sine mentione, quod esset ordinatus; ad soluenda enim debita post ordinationem [†] contracta, seu in tempus, quo esset ordinatus, expresse non videtur posse alienari, etiam cum autoritate iudicis patrimonium, ad cuius titulum quis est ordinatus; quamuis enim ista alienatio videatur necessaria, habuit principium voluntarium, ex quo sua voluntate æs alienum contraxit, & sic in ea habet locum prohibitio Concilij ad tradita per Tiraquellum *de re tractu lignagier §. 1. gl. 14. ex n. 13. ad 17.* & Parlad. rerum quotidianarum *l. 1. c. 3. n. 43.* Auend. *resp. 15. num. 6.* Matien. *in lib. 5. tit. 11. l. 5. recap. glof. 1. num. 6.* Girond. *de Gabellis. §. p. a. num. 50.* & Solis *de cens. 2. tom. lib. 4. cap. 1. numer. octauo* & alias posset per indirectum alienare patrimonium, quod non est permitendum *reg. cum quod una via. libr. sexto cum concordant.*

Secus vero si se obligasset absolute, aut ad certum tempus [†] sine mentione, quod esset ordinatus, etiam post patrimonium quæsitum, nam tale debitum videtur soluendum ex patrimonio, quod transit cum suo onere, maxime si debitum ea cum hypotheca bonorum, nec Concilium prohibet alienationem, seu obligationem patrimonij, antequam ad eius titulum sit ordinatus sacris, præterea videtur verum quod ait Mar. Ant. *Genuen. de ca. 81. n. 2.* nempe, [†] quod potest quis ordinari ad titulum donationis, etiam si tantundem debeat, dummodo donatio sit facta ad hunc finem ordinationis, cum alienare non possit ex. *dist. 1. p. 2.* Nauarr. *conf. 13. de temporibus ordinatio.*

Quod tamen videtur accipiendum [†] quando ordinationis fuit causa finalis, siue conditio donationis, secus si impulsiva *ad l. 2. §. si cum l. sequen. ff. de donatio.* & ibi Doctores, seu quando donatio fit, vt possit ordinari, tunc enim donatio est omnino pura, & libera, sicut de legato mulieri facto, vt possit nubere, dicit Couarr. *in c. 3. de testamen. sub. num. 11. vers. 2.* apparet, cum Baldo *conf. 249. n. 4.* nihilominus tamē ex alia ratione videtur posse absolute [†] dici ordinatum ad titulum patrimonij alias sufficientis, non esse ordinatum sine titulo etiam si tantundem debeat, & quodocunque debita contraxerit, quin clericus, non tenetur ultra quam facere possit *capit. Oduardus, de solutio. & ibi Abb. & doc. Gig. de pensio quest. 35. numer. 8.* & quest. 62. numer. 22. Couarr. *lib. 2. vari. cap. 1. num. 9.* Bacca *de inope debitore c. 17. & lo. Gutierrez de iuram. confirm. 1. par. cap. 17.* Doctor Paz *in praxi. 3. par. 2. tom. c. vn. a. num. 4.* & Marches. *de commissio. 1. par. cap. 3. de commissione super dilationibus moratoriis*, & sic ille non videtur ordinatus sine titulo cum quodocunque debita contraxerit, non teneatur ultra quam facere possit, & consequenter patrimonij, ad cuius titulum fuit ordinatus non possit alienari ad illa soluenda, facit quod tradit Suarez *supra n. 26. post Axyolium de irregularitate l. 2. c. 11. n. 15.*

- 146 Septimo dubitatur an si quis fuerit $\dagger$ sacris ordinatus ad titulum beneficii, in cuius possessione pacifica est, non tamen habet in eo Canonicum titulum, sed est reuera intrusus, peccet mortaliter, & incurrat poenam, si qua esset posita contra ordinatos sine titulo, in quo videtur respondendum affirmative, nam cum beneficium illud $\dagger$ non sit suum, vt supponitur, videtur ordinatus sine vero titulo, nisi bona fide, & candido animo existimans habere canonicum titulum, sit promotus, tunc enim excusaretur a peccato, & consequenter a poena ad tradita per Nauarr. *dist. conf. 15. numer. 4. & citatos supra numer. 134.*
- 148 Nihilominus tamen probabilis $\dagger$ videtur absolute pars negatiua, nam ad istum effectum, & vt non dicatur ordinatus sine titulo, sufficit sine fraude de facto pacifice possidere beneficium, esto, non habeat legitimum titulum, vt colligitur ex Concilio. *d. ea. 2. quod ad hoc solum requirit, quod legitime constet ordinandum beneficium pacifice possidere, & ita videtur tenere Nauarr. conf. 24. de temporibus ordinatio. quamuis respectu patrimonij videatur requiri etiam legitimum titulum ex illis verbis, ab eis obtineri, & ex praedictis, sicut in simili videtur, quod*
- 149 si capitulum, sede vacante, $\dagger$ infra annum daret dimissionis seu reuerendas alicui archaeto ratione beneficii de facto possessi. non haberent locum poenae statuta a Concilio *sess. 7. de reformatione c. 10.*
- 150 Octauo dubitatur, an ordinatus $\dagger$ ad titulum patrimonij sibi donati cum pacto de non petendo, seu de illo postea reddendo, & restituyendo, sit ordinatus sine titulo, & incurrat aliquam poenam.
- 151 In quo dico primo, $\dagger$ quod ordinatus cum patrimonio ficto, seu donatione ficta, & non vera, esset reuera ordinatus sine titulo, & incurreret poenam suspensionis positam contra ordinatum sine titulo per constitutionem Sixti V. quae tamen, vt diximus, est iam reuocata, vt patet ex declarationibus supra adductis n. 79. & docet candelabrum aureum in explanatione. *d. constitutionis notabil. 14. Espino de testamen. gloss. 18. numer. 75 P. Ledesma d. c. 7. de sacram. ordinis conclusionem. 6. quinta difficultate, & Suarez supra. numer. 35.*
- Nam qui recipit patrimonium non vere, sed fidei $\dagger$ te donatum ad istum $\dagger$ effectum tenetur illud in conscientia restituere, quia non est suum vllomodo, quamuis in foro exteriori constando de fraude, & fictione merito illo priuaretur in poenam talis fictus donator. Lud. Lopez *instrucl. negotiantium lib. 2. c. 45. vers. iam quadam dubiola, Man. Rodriguez. d. 2. tom. c. 15. n. 7. & P. Ledesma ibi*, qui tamen male ponunt exemplum in recipiente pecuniam mutuam ad praesentandam Episcopo, dicendo, quod de illa erat sibi facta donatio, vt ad illius titulum ordinaretur, cum patrimonium debeat consistere in re immobili, vt supradictum est, n. 105. & Tho. Sanchez *de matrimonio l. 6. disputatione. 32. n. 8.*
- 153 Et ficta donatio censetur quando $\dagger$ inter ipsos donatorem, & donarium dictum est, illam fieri propter formam, & ad apparentiam, vt vere, & animo donandi, seu quando facta est cum pacto, de non vtendo illa, seu de non petendo donatum, nam ista est donatio verbalis tantum, & non realis. Quintanaduennas. *d. l. 3. n. 69. & alij.*
- 154 Quamuis Angulo in l. 6. de las $\dagger$ meiores gloss. 4. n. 9. alias gloss. 10. n. 5. dicat, quod donatio facta causa ordinum suscipiendorum, etiam ab extraneo, quantumcumque donatarius promittat non se usurum tali

donatione, infringi non poterit propter ius quasi-tum. 3c. *Episcopus cap. eius de preben.* sicut in donatione, seu melioratione facta causa matrimonij, vnde videbatur donationem factam, etiam ficta causa ordinum suscipiendorum valere, sed responderetur in praesenti, $\dagger$ non agi de praedicio tertij, sicut in matrimonio carnali, nam Episcopus, qui non fuit in culpa, & deceptus ordinauit aliquem sine vero patrimonio, non tenetur eum alere. Decius in c. 2. ad fi. & in c. Episcopus n. 13. de preben. Nauarr. *conf. 14. & vlt. de temporibus ordinatio.* Fla Paris. *d. l. 2. g. 6. n. 18. & Tho. Sanchez de matrimonio. lib. 6. disputatione. 32. n. 8. & dictum est supra numer. 33. & Episcopus qui fuit in culpa, quia sciuit, vel debuit scire, sibi imputet.*

Melioratio tamen facta filio pro $\dagger$ suscipiendis ordinibus, etiam non interueniente traditione, erit irreuocabilis iuxta. l. 17. *Tauri, quae l. 1. n. 6. lib. 5. recopilationis*, in ea enim versatur causa onerosa cum Episcopo, qui alias non requireret, ne de suo aleret, & sic post sacros ordines susceptos a parentibus reuocari non potest, ita Cifien. *in d. l. 17. n. 1. Couar. in c. Rainaldus de testam. § 2. n. 7. Auendanno resp. 17. in fi. Tell. in d. l. 17. n. 8. & 82. Marien. d. l. 1. gloss. 9. n. 8. Salcedo. d. c. 18. n. 15. Angul. d. l. 1. gloss. 7. numer. 15 Aceuedo in l. 10. tit. 6. lib. 5. recopilat. numer. 31. Io. Gutierrez *pract. lib. 2. g. 65. nu. 7. Morquecho diuisione bonorum lib. 3. cap. 6. numer. 90. & Man. Rodriguez. d. c. 15. nu. 8. quamuis contra teneat Espino. d. gloss. 18. numer. 75. & idem esset in donatione, quae non esset data pro 3. & 5. vt per Angulum ibi & gloss. 2. numer. 5. vnde etiam idem erit de iure communi. Igneus in l. 3. subuenitur ff. ad siliam. *in. 170. Couar. Tell. Matia. & Gutier. ibi maxime iuxta tradita per Caldas Pereiram in l. si curatorem habens. c. de in integrum restitutione, verbo, l. 1. n. 103. Iosephum Gonzalez, Flores variarum c. 12. n. 24. & Mendez de Castro in l. cum oportet. c. de bonis quae liberis. n. 165.***

Et an donatio, pro suscipiendis ordinibus filio simpliciter facta $\dagger$ conferri debeat, seu imputari in legitimam, verior videtur sententia, quod conferri debeat, seu imputari, quia est donatio ob causam necessariam, seu quasi, & id quod datur filio, non consumitur in adeptione ordinum, sed datur, vt illud post susceptos ordines habeat ad ipsius alimenta, & congruum in eo statu, sustentationem, & facit. *l. omnimodo. § imputari. c. de in officio testamento*, nam id est de se alienabile, & transmissibile ad haereditas, & ideo debet conferri, & imputari, esto, sit quasi Castrense peculium, quam sententiam tenent Couar. & in additione ibi supra Auendanno *de resp. 17. Menchaca de successionum creatione. lib. 3. § 22. nu. 44. Did. Perez in l. 4. tit. 12. l. 3. ordinam. Salcedo supra numer. 16. Angulo in lib. 9. gloss. 3. numer. 25. Ayora de partitio. 2. p. 9. 13. Io. Gutierrez d. g. 65. Man. Rodrig. d. c. 15. numer. 8. Molina de iustitia. 1. tom. tract. 2. disputatione. 238. & 241 ad fi. & P. Ledesma. d. c. 7. 6. concl. ad fi.*

Quamuis contrarium post Fabriu, Igneum, Aym. Castaneum, & Rebuffum in $\dagger$ praxi titulo de re scripto. in forma communi numer. 25. teneant Ant. Gomez in l. 29. *Tauri. n. 21. & ibi Tellius, nu. 16. Duennas regula. 222. nu. 3. Roias de successio. cap. 7. a n. 46. Matien. 50 in l. 3. tit. 8. gloss. 2. numero 14. Aceuedo l. 10. tit. 6. n. 29. & 30. lib. 5. recopilat. Gratian. regul. 95. numero 6. & Quintanaduennas d. lib. 3. Eccles. 2. p. praeipue ad fi. & videtur tenere Caldas Pereira. d. verbo l. 1. n. 103. & 132. Espino gloss. 18. a n. 66. Mendez de Castro in d. l. cum oportet, nu. 165. & Velazquez de Auendanno in d. l. 29. *Tauri gloss. 3. n. 8.**

Dico se-

151 Dico secundo, quod ordinatus cum patrimonio sibi donato cum pacto seu conditione de illo reddendo, & restituendo, post ordinationem, non potest dici ordinatus sine titulo, nec incurreret ullam penam seu suspensionem, etiam stante d. constitutione Sixti V. nam iste reuera est ordinatus cum patrimonio vero, & non fictio: ista enim est vera donatio, ex qua transfertur dominium in donatarium, & licet cum illo pacto, seu modo, ad titulum de donatio, quæ sub modo, & longe diuersa (quamuis doctores videantur confundere) ab illa, quæ fit cum pacto de non vendendo illa, seu de non petendo donatum, quæ est verba tantum, ut dixi.

163 Nec obstat dictum pactum, seu conditio de reddendo, & restituendo post ordinationem, quod obligat, saltem in foro conscientie, & concord. in sum. q. 32. vers. 3. si ann. l. d. Lopez instruct. conscientie. 1. tom. c. 240. ad fi. & c. 278. quia verius est nullo modo obligare, quia est contra dispositionem concil. d. c. 2. & prohibet alienari, aut remitti patrimonium, ad cuius titulum quis est ordinatus sine licentia Episcopi, & sic dictum pactum, & conditio non valet ad l. pacta, quæ contra c. p. de pactis, & cap. diacom. 28. & d. c. 2. 10. q. 1. & facit regula c. cum M. Ferrarien. de constitutio. de qua ibi Abbas, n. 16. Fel. d. n. 77. Decius d. n. 67. & Ripa d. n. 70. & quod tradit Cou. in 4. 2. p. c. 8. §. 5. nu. 9. & cum eo Matengo in l. 6. gloss. 8. tit. 8. lib. 5. recopil. Espino. gloss. 16. d. nu. 48. & Molina de iustitia. 1. tom. tract. 2. disp. 169.

Et ita in proposito tenent Man. Rodriguez. d. c. 15. n. 5. & P. Ledesma. d. c. 7. sexta conclusio. 3. diffinita, & videtur tenere Enriquez l. 13. ca. 37. §. 2. & Card. Toletus. d. l. 1. c. 48. vers. 5.

166 Quamuis contrarium, nempe illum esse suspensionem teneant Nauar. in man. c. 27. n. 158. & consil. 14. n. 3. & consil. 22. & ultimo numero secundo de temporibus ordinatio. Mart. Ledesma. 2. part. 4. questio. 26. ar. 2. Pedraza in sum. 2. p. c. 2. de suspensione. Ludo. Lopez. d. c. 278. & 1. tom. 2. p. c. 31. Graff. d. l. 2. c. 97. n. 67. Zechus de casibus reservatis casu 1. de suspensione. n. 19. 3. c. 1. Vega in espejo de Curas c. 12. n. 126. Sayrus de censuris l. 4. §. 15. n. 3. & Quintanaduennas. d. nu. 99. & Zualllos q. 57. n. 13. ex c. per tuas el 3. & c. penul. de simonia, & Salcedo d. c. 18. nu. 12. dicens talem absque dubio sine titulo ordinari, & Tho. Sanchez supra dicens, eam fuisse veram donationem, sed fictam, nec acquisivisse donatarium dominium rei sic donata, & sic sine patrimonio ordinari, & Suarez supra num. 35. dicens dici posse tunc procedere decissionem. d. c. pen. & c. per tuas, quando quis ab aliquo accepit titulum patrimonij sub pacto occulto iterum dandi, si donatio illa specialiter facta sit ad finem suscipiendi ordines illo titulo, quia tunc ille, qui patrimonium confert, habet vicem presentatoris ad ordines, si tamen simpliciter fiat, quamuis alter postea illa utatur ad effectum suscipiendi ordines, non propterea vere, ac proprie dici posse presentari ab alio ordines suscipiendos & ideo difficile esse legem poenalem ad illum casum extendere, ex alio tamen probabiliori fundamento opinari hunc, qui per dolum & fraudem quamcunque ficto tit. ordinatur, manere suspensum scilicet ex vi d. c. neminem, & sanctorum & constitutionis Sixti V. hæc Suarez.

168 Nec obstat textus in d. cap. per tuas, & in d. cap. penul. quia, ut supradictum est, numero 31. solum agit de ordinato cum pacto simoniaco de non petendo provisionem, seu alimenta ab ordinante, vel beneficiario cum presentante ad ordinem, at donatio

patrimonij, & pactum de illo restituendo, est res separata, & distincta ab ordinatione, ex qua non incurritur simonia, quicquid dicat Espino. d. gloss. 18. n. 73. & consequenter nec suspensio. d. c. per tuas & c. penul. nec dare alicui patrimonium est spirituale, imo vendi, & emi potest, non ergo pactum de restituendo efficit simoniam. Toletus. d. l. cap. 48. vers. 4. qui ait, quod hunc casum supradictum de pacto facto non cum ordinante, aut presentante, non inducere suspensionem decrevit, seu declaravit signaturæ penitentiariæ, & sic servatur, nec potest dici donantem patrimonium, etiam ad finem suscipiendi ordines, presentare ad illos, id enim proprium est beneficiati presentantis ad titulum suæ Ecclesiæ, seu beneficii.

Donans autem patrimonium alicui ad ordines reddere poterit apponere pactum, & conditionem de eo reddendo, cum ordinatus habuerit beneficiū sufficiens, vel alias vnde vivere possit, quia tunc non est contra Concilium.

Dico tertio, quod si quis fuerit ordinatus ad titulum patrimonij, & quod fuit renuntiatum remissum, seu restitutum donatori ante ordinationem, siue libere, siue ex pacto appposito, est reuera ordinatus sine titulo, & sic incurreret suspensionem stante d. constitutione Sixti. V. alias nō, sed solum peccaret mortaliter, Sa yrus d. l. 4. cap. 15. num. 23. nam alienatio patrimonij ante ordinationem, non est vllō iure prohibita, etiam si esset donatum specialiter ad istum effectum, & sic ille tempore ordinationis iam non habet titulum.

Et idem videtur si interuenit pactum, seu promissio, aut conditio de isto restituendo ante ordinationem, quamuis de facto non fuerit antea restitutum, durat enim obligatio facta in tempore & pro tempore habili ad l. celsus. ff. de receptis arbitris, & c. cum dilecti de dolo, & contum. & quæ ibi notantur, nec in presenti intrat remedium ca. Oduardus, de solutio. quod non teneatur ultra quam facere possit, cum sit debitor speciei.

Nec obstat quod ait Man. d. c. 27. nu. 158. quem sequitur candelabrum aureum de suspensione n. 31. quod talis renuntiatio patrimonij donati facta antequam ordinetur, non videtur valere per ea, quæ omnes dicunt in d. c. penul. de simonia, etiam si esset iurata iuxta Ananiam, & Felin. contra Panor. ibi, & quod iste incurrat suspensionem. d. c. penul. ut etiam dicit Quintanaduennas. d. n. 69. qui tamen tenet talem renuntiationem, seu remissionem valere, quia ait ordinari cum simulatione patrimonij, quod nullum est, nam ut ex superioribus apparet, decisio d. c. penul. non facit ad propositum de patrimonio, solum enim agit de pacto, & iuramento simoniaco de non petendo provisionem ab ordinante, vel presentante ad ordinem, & sic de renuntiatione simoniaca alimentorum ab illis prestandorum, quæ non valet etiam cum iuramento, ut contra Panor. ibi numero 4. dicentem, valere quoad ordinatum, qui non potest aliquid petere contra iuramentum, & sequitur Toletus. d. cap. 48. vers. 5. tenent Mau. Socinus Anania, & Felin. nu. 2. tum, quia simoniaca, tum etiam, quia contra bonum publicum, quia quod ordinator, & presentator teneantur providere ordinato, fuit inductum propter bonum publicum, ne in opprobrium totius cleri, & ordinis clericalis mendicare cogatur: unde succedit regula c. si diligenti de foro competet. ex qua ratione etiam post ordinationem, non valet quicquid contra dicat gloss. fin. in ca. si Episcopus de preb. in 6. quam

- sequitur Abb. Anania & Feli. ibi & Nauar. & Quintanaduennas supra, at in proposito de patrimonio renuntiatō ante ordinationem, seu donato cum pacto de non petendo, non adest vlla simonia, quia est res separata, & distincta ab ordinatione, vt dictum est, & consequenter non incurritur suspensio. *dict. c. penul.* nec respectu donatoris adest alia obligatio ad prouidendum ordinato, quam, quæ insurgit ex ipsa donatione, vnde, si fuit facta, aut ante ordinationem renuntiata, nulla remanet obligatio contra illum.
- Dico quarto, quod ordinatus ad titulum patrimonij, qui post ordinationem illud retro donat, seu renuntiat, vel alienat, quamuis peccet mortaliter, quia facit contra prohibitionem concilij, maxime, cum facta ob bonum publicum principaliter, & fauorem totius ordinis clericalis, & sic castigari posset per Episcopum, tamen non incurrit vllam suspensionem Nauarr. *d. numer. 158. vers. 2. quod c. d. conf. 22. Salcedo supra numer. 13.* Ioan. Gutierrez *pract. libr. 2. quest. 65. numero 10.* Quintanaduennas supra. Zauallōs *d. questione 527. numero 9.* Lud. Lopez *vbi proxime candelabrum aureum supra numer. 30.* Graff. *d. lib. 2. capit. 97. numer. 67.* Man. Rodriguez. *d. capit. 15. numer. 4.* Zechus *d. casu. 1. de suspensione, numer. 19. 30. casu.* Lucius supra, & Ledesma. *d. cap. 7.* Toletus. *d. capit. 48. vers. 18. ad fin.* Sairus. *d. lib. 4. capit. 15. numer. 23. ad fin.* & Suarez supra *numer. 38.* quamuis contrarium sine fundamento teneant Bar. Medina in *sum. libr. 1. capit. 11. §. 58. de suspensione ad fin.* & Vega in *sum. 2. p. c. 34. casu 86. ad fi. c. 108. casu 2.*
- Et ratio est, quia iste non est ordinatus sine titulo, & sic non esset suspensus, etiam stante suspensione contra ordinatum sine titulo, & nullo iure talis poena reperitur imposita contra ordinarium retro donantem, vel alienantem patrimonium, ad cuius titulum fuit ordinatus, sed solum, quod renuntiatio & alienatio est nulla ex Concilio. *d. c. 2. ibi, atque illa deinceps sine licentia Episcopi alienari, aut extinguere, vel remitti nullatenus possint,* quæ verba inducunt nullitatem iure, quia tollunt potentiam alienandi ad tradita per Bart. & las. *ex numero 16. c. alios in leg. gallus. ff. de liberis, c. posthu.* Ioan. Nicol. Gimón. in *enchir. beneficiorum, titulo. 3. c. 3. numero. 17.* Tiraquellum *post leges connubiales glos. 2. seu quarta a numero 11.* Gratian. *regula. 484.* Ioan. Gutierrez in *Rep. 1. nemo potest. ff. de legatis primo a numero 145.* & Thom. Sanchez de *matrimonio libro 6. disputacione. 38. numero. 20.*
- in maxime propter verbum, *nullatenus,* quod inducit nullitatem actus ipso iure *glos. in c. em. 1. verbo nullatenus de sequestratione posses.* Felin. in *c. cum accessissent, numero. 8. de constitucio. Corsetus in singul. verbo nullatenus,* & Tiraq. in *l. si vnuquam, verbo reuertatur, numero 95. c. ita pro posito tenent Nauarr. conf. 17. numero 2. c. 21. numero 4. & confil. 22. de temporibus ordinatio.* Flam. Paris. *d. lib. 2. q. 6. numero 16.* Quintanaduennas. *d. l. 3. numer. 73.* Zauallōs. *d. questione. 527. numero.* Molina *dicto primo tom. tract. 2. disputacione. 238. ad fin.* & Thom. Sanchez. *d. lib. 6. disputacione. 32. numero septimo & Toletus vbi proxime.*
- Ex quo conuincitur sententia P. Ledesmae. *d. c. 7. conclusione. 6. difficul. 1. dicentis, probabiliter esse quod talis alienatio, vel remissio est valida, quia Concilium non facit incapacem ad transferendum dominium, in quod videtur inclinare Suarez supra numer. 38.*
- Quamuis ante Concilium posset alienari sine licentia Episcopi patrimonium ad cuius titulum quis fuit ordinatus. *gloss. fin. in c. tuis de preben. c. ibi l.*

mola c. Abb. numero. 8. Felin. in capite Ecclesia S. Maria de constitutio. numero. 10. c. ibi Decius, numero. 17. Selua dicens d. gloss. ab omnibus approbatur de benef. 1. parte questione 3. n. 11. Couarr. in d. capite Rainaldus de testam. §. 2. numero 7. Redoan. de rebus Ecclesie. Rubrica. 33. casu 13. Gratian. dicens communiter receptum regula 165. numero 7. Ioan. Gutierrez. d. lib. 2. pract. q. 65. numero. 10. c. 11. & dicit communem Zauallōs. d. quest. 527. numer. 1. licet numero 2. c. 3. dicat contrariam etiam esse communem quam tenent Io. And. Domin. & Francus in d. c. si Episcopus de preben. in sexto, quando fuit expresse in titulum assignatum, & Solis de censibus 2. tom. lib. 2. capite 3. numero 12. vbi ait, in eo censum constitui non posse, nisi seruata forma præfixa a Concilio.

Vnde infert Nauarr. *d. conf. 17. c. 21. f. quod ordinatus sacris ordinibus ad titulum patrimonij, si illo renuntiato ad superiores promouetur, non est suspensus, nam non præstat impedimentum, quod de iure non fortuantur effectum, vt habet regula iuris in sexto, & dicta renuntiatio est nulla, ex d. decreto Concilij & sic non potest dici ad superiores promotus sine titulo sequitur Flam. *dict. questione. 6. numero 7. & Salcedo dict. capite 18. numero 13. in nouissima editione.**

Sed si renuntiatio ita facta est vt renuntians desineret possessionem, quæ ex actu nullo amittitur, & transfertur. *l. 1. §. si vir uxori. ff. de acquiren. possessione, & ibi Doct. Rota decis. 519. c. 612. numer. 2. p. 1. diuersorum non videretur. d. sententia posse procedere stante decreto Concilij d. capite secundo c. d. constitutione Sixti Quinti. in tra. supradicta dubio. quinto. a numero. 133.*

Nono dubitatur, an valeat alienatio, seu renuntiatio patrimonij, ad cuius titulum quis sacris fuit ordinatus, facta sine licentia Episcopi, si tunc habet beneficium, seu alias vnde congrue viuere possit.

In quo Quintanaduennas *d. l. 3. n. 72. f. cum Bursato conf. 178. n. 55. l. 2. voluit allegare, n. 35. qui tamen id non dicit* docet, quod Episcopi autoritas vbiue necessaria sit, etiam quando alias habet vnde viuere possit, & quod, si Episcopus aditus alienationi consenserit, faciet quidem suo periculo, nam si patrimonium, vel beneficium ordinato clerico ad victum non suppetit, ipse de suo iusta præbebit, rursus, si suppetet, & alienari patrimonium Episcopus iniuriose perneget, merito iudex superior appellabitur. eandem sententiam scio tenuisse D. Sahagun in *leitura 11. de preb.*

Nihilominus tamen in hoc dubio t. verius videtur contrarium, nam Concilium. *d. c. 2. solum statuit quod deinceps sine licentia Episcopi patrimonium alienari non possit, donec aliunde habeat vnde viuere possit, atque adeo cum aliunde habet vnde viuere possit, non est prohibita alienatio sine licentia Episcopi, sed potius videtur permessa ad l. cum prætor. ff. de iudiciis, maxime cum de iure communi posset alienari absolute, vt supradictum est numero. 181. quod in casu dubij non censetur correctum, & ita videtur tenere Flam. Paris. supra *num. 15. & expresse tenet Zauallōs d. q. 527. n. 8. c. 9. §. 61. ex num. 22. maxime n. 30. c. seq.**

Sed dices quando ordinatus non habet aliunde vnde viuere possit, ad quod requiritur licentia Episcopi ad alienandum patrimonium, cum tunc non debeat dari, sed negari respondetur posse occurrere talem necessitatem, seu causam ita urgentem, vt possit,

possit, ac debeat dari licentia alienandi patrimonii
etiam si ordinatus aliunde non habeat unde vivere
possit, verbi gratia si ipse, aut parentes eius essent ca-
pituli, ad suam redemptionem vel parentum debe-
ret dari dicta licentia, similiter si pater, aut frater
clericus, essent ob homicidium, vel aliud delictum
perpetratum puniendi poena mortis, nisi parti accu-
santi pro remissione daretur certa quantitas, si fi-
lius, aut frater clericus vellet subuenire patri, aut fra-
tri in hac necessitate dando illam quantitatem, quā
tamen dare non posset, nisi vendendo, seu alienan-
do patrimonium, iustissima causa esset id faciendi,
& iusta etiam causa esset ad providendum forori,
quæ alias esset in magno periculo perdendi se, & cū
198 Episcopus ex iusta causa daret t licentiam alienandi
patrimonium, ad cuius titulum quis ordinatus, i-
pse Episcopus maneret securus, etiam si ille non ha-
beat aliunde unde vivere possit, si tamen sine iusta
causa daret licentiam, alienatio teneret, nam Con-
cilium solum prohibet alienationem sine licentia
Episcopi, siue bona, siue mala, ipse tamen Episcopus
vita peccatum maneret obnoxius ad providendum
ordinato, ut inquit Quintanaduennas supra, vel ad
dandum ei tantundem, sicut tenetur, quando eum
ordinaret sine titulo, nec hanc licentiam alienandi
199 patrimonium videtur posse dare Vicarius Episcopi
sine speciali mandato, & si sine facultate aut sine iu-
sta causa eam daret, teneretur, sicut de Episcopo di-
ximus, faceret enim causam suam, & Episcopus in
proposito videtur intelligendus Episcopus domici-
lij alienantis, vel loci, ubi res est, aut etiam originis
200 ad t Ant. Gomez, secundo tom. variarum c. 14. num. 17.
& Simoncellum de decretis. lib. 1. tit. 1. a n. 69. ait et-
iam Zavallos ubi proxime absque licentia Ordinarii
valere resignationem beneficii, ad cuius titulum quis
sacris fuit ordinatus, si postea constitit ordinatum
tempore resignationis beneficii habere aliunde un-
de commode vivere possit.
201 Sed hoc de beneficio t non est recte dictum, nec
potest procedere, nam Concilium dicto cap. secun-
do expresse dicit, quod beneficium, ad cuius titulum
quis sacris fuit ordinatus, resignari non possit, nisi
facta mentione, quod ad illius titulum fuit promo-
tus, neque ea resignatio admittatur, nisi confitito,
quod aliunde commode vivere possit, & aliter facta
resignatio nulla sit, atque adeo in resignatione be-
neficii non sufficit postea constare resignantem tem-
pore resignationis habere aliunde unde vivere pos-
sit, sed tempore resignationis debet fieri mentio,
quod ad illius titulum fuit promotus, & ante admis-
sionem constare superiori, quod aliunde habet unde
202 de vivere possit, & adeo verum est t faciendam esse
mentionem in resignatione beneficii siue coram Pa-
pa siue coram Ordin. quod ad illius tit. fuit ad sacros
promotus, quod id traditum est pro forma, nec po-
test ampleri per equipollens, ut censuit San Congre-
gatio Concilij de anno. 1588. ut in sequenti declara-
tione: *Fuit dubitatum an pro forma traditum esset, ut
resignans teneretur facere mentionem se ad titulum illius
fuisse promotum, adeo quod per equipollens adimpleri
non possit, & fuit resolutum pro forma traditum esse a
Concilio siante clausula annullatima, & quod Concilium
negatine loquitur. Iass. in l. quod sit nominatum prima
si de liberis, & post. Felin. in c. cum dilecta de rescrip.
quo siante per equipollens, non potest adimpleri. Flamin.
Parisius dicto lib. 2. q. 6. n. 39. & li. 5. q. vii. n. 175. & ita si
de hoc non fuerit facta mentio, nullam esse resigna-
203 tionem t fuit resolutum per Rotam in una Salama-*

*tina Coram D. Orano de mense Maij eiusdem anni
1588. & in una Hispanen. coram illustrissimo Plato 17.
Iunij eodem anno Flam. Parisius dicto num. 39. & dicto
n. 175. & idem fuit resolutum in una Aretina plebis
4. Decemb. 1600. coram D. Millino supra adducta t. p.
c. 5. n. 438. nec sufficere expressionem, quod resignan-
ti remanebat unde viveret, & post tradit Gonzalez
dicta gloss. 5. §. 10. numer 35. dicens idem resolutum in
Mutinen. Canonicatus, de qua infra n. 218.*

Et resignatio facta ab eo, t qui non habet unde
vivere possit, etiam de beneficio ante Concilium
obtentum, est nulla ex dicto decreto, ut S. Congrega-
tio censuit super eo, ubi nulla sit, queritur an habeat lo-
cum etiam eo casu quo renuntiatur fuit beneficium lon-
ge ante concilium obtentum ab eo qui non habet unde
vivere possit, litigatur enim inter resignantem, & resi-
gnatarium, respondit Congregatio propter generalem ra-
tionem decreti positam in principio huius capituli com-
prehendi tam beneficia obtenta ante Concilium, quam
post.

Et habere etiam id locum, licet t beneficium sit
iuris patronatus, fuit resolutum per d. S. Congrega-
tionem super d. c. 2. his verbis, habent etiam locum omnia
hæc etiam si beneficia essent iuris patronatus.

Et ratio, quare t prohibetur quis libere resigna-
re beneficium, ad cuius titulum est sacris ordinatus,
nam non potest ordinari sine titulo, ne cum ordi-
nis dedecore mendicare, aut aliquem fordium
quæstam exercere cogeretur, ut supra dictum est
in prin. & eadem ratio vrget, ne quis possit resigna-
re beneficium ad cuius titulum fuit ordinatus Fla-
minius Parisius d. libro secundo quæstion. 6. numer.
4. & 35.

Quinimo in sacris t constitutus non potest vlllo
modo beneficium resignare, etiam si ad illius titu-
lum non sit promotus, nisi aliunde habeat unde com-
mode vivere possit, ut in constitutione Pij V. 56. in
ordine suarum constitutionum incipien. quanta Ec-
clesiæ data calendis 4. rilis, 1568. ibi, sed nec horum
vllus sacro ordine mancipatus, nisi Religionem ingressu-
rus, valeat vlllo modo beneficium, vel officium ecclesiasti-
cum resignare, nisi aliunde ei sit quo in v. ea possit com-
mode sustentari.

Quæ constitutio, t licet loquatur in resignationi-
bus factis coram Ordinario, tamen servatur, & ha-
bet locum in curia, quia militat eadem ratio in pro-
posito, ut fuit solum in una Lucana. 5. Decemb.
1586. coram D. Orano, Flaminius Parisius. 7. 14. n. 3. &
a. l. 5. qu. t ultima n. 76. in qua quidem curia non ad-
mittitur resignatio alicuius in sacris constituti, nisi
cum clausula, quod resignans aliunde habet unde
200 commode vivere posset. Quæ respicit substantiam
201 gratiæ, nam attento stilo alias non solet concedi, ut
fuit resolutum in d. Lucana. Flaminius, Parisius, dicto
lib. 2. t q. 6. nu. 41. & dicto l. 3. q. 14. n. 6. cuius verifica-
202 tio committitur Ordinario, si resignatio est forma
dignum, ut quotidie videmus, de quo vide dicenda in-
fra 6. p. c. 2. dubio. 11. n. 231.

Clericus autem in t minoribus ordinibus tantum
constitutus non solum potest libere & absolute alie-
nare patrimonium, etiam si ad illius titulum sit pro-
motus, sed etiam potest resignare beneficium, licet
non habeat aliunde unde vivere posset, nec facta
mentionem, quod ad illius titulum sit promotus siue
renuntiatio fiat coram Ordinario, siue coram Papa.
nam nec concilium, nec dicta constitutio Pij V. lo-
quantur de constitutis in minoribus, quia in eis ces-
sat ratio dedecoris ordinis, Flaminius Parisius dicta

9.14. n. 1. & 2. & dicta q. ultima, 1. 78. D. Ioan. Gutier. c. n. 42. n. 10. & Zaval. dicta q. 561. n. 26. & ita in resignationibus per eos factis non ponitur supra dicta clausula, sed in presenti offert se difficultas, quæ dicitur congrua sustentatio, & ut valeat alienatio patrimonij, & resignatio beneficij, ad cuius titulum quis fuit promotus, in qua Zavallos, l. q. 561. ex n. 27. ait, relinqui iudicis arbitrio, qui considerata qualitate & personarum locorum, & temporis, iudicabit, fore tamen de stilo curiæ pro congrua sustentatione centum pro rectore designari, verius tamen se existimare quod hodie illa dicatur congruæ sustentationis retentio, si ordinatus detinet beneficium 50. aureorum, cum illa quantitas reputetur ab Ordinario sufficiens à principio, ut clericus sacris ordinibus insigniri valeat, Flaminio dicta quest. ult. n. 156. quia nihil est in iure tam naturale, quam ut omnis res dissoluatur per quascunque causas nascitur.

206 Vnde vult Zavallos, & quod illa quantitas, quæ est sufficiens à principio, ut quis ad sacros Ordines promouetur, erit etiam sufficiens, ut patrimonium, ad cuius titulum est promotus, possit alienari, & resignatio beneficij, ad cuius titulum est promotus, fortitur effectum, & dicatur resignans aliunde habere unde commodè viuere possit, ut requirit concilium, & consequenter non erit attendenda quoad hoc qualitas personæ, ut tenent Fuscus de visitat. lib. 2. c. 28. n. 19. & Flaminio Parisius dicta q. ult. n. 181. maxime in resignationibus quæ fiunt coram Papa, in quibus, ut diximus, semper dicitur, quod resignans aliunde habet unde commodè viuere possit, ut in vna Hispania, d. m. d. portus. 20. Jan. 1591. coram D. Orano, in qua fuit resolutum, quod pro sustentatione commodæ

207 Quinimo ad istum effectum & videtur attendenda qualitas personæ, ut tenent Fuscus de visitat. lib. 2. c. 28. n. 19. & Flaminio Parisius dicta q. ult. n. 181. maxime in resignationibus quæ fiunt coram Papa, in quibus, ut diximus, semper dicitur, quod resignans aliunde habet unde commodè viuere possit, ut in vna Hispania, d. m. d. portus. 20. Jan. 1591. coram D. Orano, in qua fuit resolutum, quod pro sustentatione commodæ

208 & non sufficit quoad necessariam sustentationem sine penuria sufficit, glossa in c. periculo. §. sane, verbo, absque penuria. & ibi Gemm. Francus & alij de statu regularium. l. 6. Abb. in c. 1. nu. 4. de institutio. Rebuffus de congrua n. 78. quæ commodæ sustentatio consideratur inspecta qualitate personæ, & loci, ubi moram trahit ad trahit per Ancarr. conf. 383. ad fi. Aym. conf. 189. in fi. Et facit decisio 1. in causa Abulen. beneficij infra adducta 6. p. c. 2. dub. 4. n. 47. & vide ibi dicta dub. 11. sub dubitatione à n. 286.

209 At in vna Brigien. parochialis. 20. & Nou. 1598. coram D. Penna Rota habuit pro congrua resignans, ex qua commodè sustentari possit, ut dicitur in literis resignationis 55. ducatos, quos habebat ex patrimonio, & pensione in resignatione reservata, maxime accedente iudicio Ordinarij qui expeditur resignationem, & considerandum est tempus resignationis, quibus accedebat, quod cum Rota solita sit assignare 50. pro congrua vicarij, similiter pro congrua istius videbatur sufficere. 55. & quamvis in literis dicatur, dummodo aliunde, non excluditur, quin pensio sit in ea computanda, quoniam verbum, aliunde, ponitur ad exclusionem beneficij resignati, non autem pensionis.

210 Id autem, quod dicitur & de patrimonio & beneficio, ad cuius titulum quis sacris ordinatur, ut patrimonium non possit alienari, sine licentia Episcopi, donec aliunde habeat unde viuere possit, nec bene-

ficiu resignari, nisi facta mentione, quod ad illius titulum sit promotus, & quod titulus debeat esse perpetuus, de quo supra 1. p. cap. 2. à numero 83. & quod patrimonium consistat in re immobili fructifera, de quo supra numer. 105. &c. videntur habere locum, & procedere etiam in patrimonio, vel beneficio succedente, & subrogato loco illius, ad cuius titulum fuit ordinatus ex regula, quod subrogatum sapit naturam eius, in cuius locum subrogatur, & subrogatum intelligitur cum qualitatibus eius, cuius loco subrogatur. l. si cum. §. qui in iuramentum. ff. si quis cautionibus, cum alijs per las. ibi & Tiraquel. de retractu lignagier. §. 1. glossa 10. numer. 80. & Mantienso in l. 1. ti. 4. glossa 8. nu. 1. & l. 16. tit. 10. glossa 3. nu. 2. lib. 5. recopilacionis & subrogatum debet esse eiusdem iuris, & conditionis, cuius est illud, in cuius locum subrogatur, & debet esse tale, quod à principio potuerit esse. Bal. per textum ibi in l. Parabolam. C. de Episcopis, & clericis, & conducunt decisiones Rotæ in causa Salamantina coadiutoria infra adducta 4. part. capite quinto ad fin.

Beneficium autem, per cuius & assequutionem vacat illud, ad cuius titulum fuit quis ordinatus, non videtur posse dici subrogatum loco illius, cum illa vacatio inducatur à iure propter incompatibilitatem.

Decimo dubitatur an valeat & renuntiatio beneficij, ad cuius titulum quis sacris fuit ordinatus, facta cum pensione sufficiens ad congruam sustentationem, non tamen facta mentione quod ad illius titulum fuit promotus.

In quo Nau. conf. 9. de & renuntiatione, tenet valere tamen renuntiationem saltem in foro conscientie; sequuntur Flam. Parisius. d. l. 2. questione sexta nu. 41. & Man. Rodriguez. dict. secundo tomo. capite 15 numer. 12.

Verius tamen est non valere, quia & ut dictum est supra 193. id traditum est pro forma, & indistincte annullatur resignatio aliter facta. Et ita tenet S. Congregatio Concilij, & ut in sequenti declaratione super d. c. Pre-supposita supplicatione resignationis parochialis, de qua agitur per D. Gasparem in fauorem D. Ioannis de Myron, cum reservatione pensionis 180. ducatorum predicta D. Gaspari soluenda, & quod in eadem supplicatione d. D. Gaspar narravit, quod per quinquennium dicta parochialem possederat, an in casu de quo agitur, intret Concilium Triad. hoc cap. Congregatio censuit Concilium intrare.

Et quod talis resignatio sit nulla & etiam in foro conscientie expresse tenet dicens longe probabilius P. Ledesma. d. capite septimo post decimam conclusionem.

Vndecimo dubitatur, an etiam id & procedat in permutatione, ut sit nulla non facta mentione quod ad titulum beneficij permutati fuit sacris ordinatus.

Et respondetur procedere, nisi & permutatio sit æquiualens ut S. Congregatio censuit super dictum cap. 2. ibi & aliter facta resignatio nulla sit, Congregatio censuit hoc non procedere æquiualens. Et quod procedit etiam in permutatione tradit post hæc González dicta glo. 5. §. 10. a n. 43. dicens resolutum in Mutinen. Canonicatus 19. Nou. 1602. coram D. Lita ubi fuit supra dictum competere resignanti actionem spoliij, etiam si permutatio non potuerit habere effectum ex noua culpa resignantis, quia in examine fuit reprobatus, neque obitare illi constitutionem Gregorianam de publican. resignationibus.

112. Dubitatur an decretum quatenus prohibet resignationem beneficii, ad cuius tit. quis fuit sacris ordinatus, nisi aliunde habeat unde vivere possit, procedat etiam in priuationibus, & renuntiationibus inductis à iure, ut per assequutionem alterius incompatibilis.

Et respondetur negative, & nam Concilium ibi solum tollit renuntiationes voluntarias ut S. Congregatio censuit super dicto c. 2. his verbis, hoc decretum prohibet resignationes voluntarias, non autem priuationes. Et facit quod tradit Naua. in capite accepta. de restitutione sponsa, etane oppositionis solutione, num. 4.

Unde inferitur d. decretum, & non procedere in resignatione faciendi ex decreto per Papam apposto in gratia alterius incompatibilis, & in ea non erit opus facere mentionem, quod ad illius titulum fuit sacris ordinatus, ex quo est resignatio necessaria iuncta à Papa.

114. Inferri etiam videtur, quod d. decretum, quatenus prohibet alienationem patrimonij, ad cuius titulum quis fuit sacris ordinatus, procedit in alienatione voluntaria, non autem in necessaria, ut ea, quae ferret causa debitorum, nisi ea fuissent contracta in fraudem, dicitur decreti, & facit. l. i. c. de praescriptis minorum.

115. Nihilominus tamen supra 6. dubio & an. 139. dictum est contrarium, maxime quando debita sunt contracta post ordinationem, seu tempus illius, & quia clericus non tenetur ultra quam facere possit, & ista alienatio habet principium voluntarium, & d. legis. prima. potest responderi, quod alienatio rerum minorum non ita absolute prohibetur.

116. Dubitatur stante, quod resignatio beneficii, ad cuius titulum quis fuit sacris ordinatus, facta contra tenorem & formam dicti decreti, est nulla, an ita sit nulla, ut beneficium non vacet, sed remaneat penes resignantem.

Et quidem, quod attinet ad resignationem factam coram Papa, certum est beneficium non vacare, sed ius remanere penes resignantem, nam cum resignatio non tenet ius non abdicatur à resignante.

117. Ex qua ratione idem etiam erat dicendum in resignatione facta coram Ordinario, stando in terminis Concilij supra, & ita resolute tenet Zuallus supra, d. 9. 561. num. 22. in resignatione beneficii, ad cuius titulum fuit aliquis ordinatus, non retenta congrua sustentatione, cum sit nulla ut in d. c. 2. non vacare beneficium, & sic non esse necessarium novum titulum, nec collationem.

Ex constitutione tamen Pij. V. 58. de qua supra n. in resignatione & beneficii, ad cuius titulum aliquis sacris fuit ordinatus, facta coram Ordinario cum resignans non haberet aliunde quo posset commodè sustentari, dicendum est beneficium vacare, nec resignantem posse ad illud redire, sed de eo uti vere vacante libere providendum, non per Ordinarium ipsum, sed per Papam, siue alios superiores Ordinarios, qui talem resignationem admittit, aut patronos, si beneficium est iuris patronatus, iuxta aliam constitutionem eiusdem Pij. V. 42. datam sexto Idus Augusti 1567. quam alias ibi in suo robore relinquit, & Ordinarius admittens talem resignationem incurrit poenam suspensionis à collatione beneficiorum ibi impositam, & tenetur ipsum resignantem alere, ut censuit S. Congregatio Concilij, ut per Flam. Parisium

dicto l. 2. qu. 6. n. 41. & 42. & apparet in desl. rationib. & sequentibus super dicto c. 21. Beneficium semel à se alienatum, quia illud resignavit in manus Ordinarii, illud idè amplius recuperare non potest, si resignatio facta est post bullam Pij. V. sexto Idus Augusti 1567. quae eiusmodi resignationes beneficiorum fieri prohibuit in manus Ordinarii, ac si facta essent, statuit beneficia ipsa vere vacare, & à Sede Apostolica, vel à superioribus Ordinariis, ipsorum posse conferri, neque vero ab ipso Ordinario eadem resignatio fuerat admittenda, si resignans, cum presbyterij ordinem esset adscriptus, nihil aliud praeterea habebat quo vitam suam commodè sustentare posset, cum Sancti Dominus noster altera bulla edita calendis Aprilis. 1568. huiusmodi resignationes prohibuerit admitti, & quia Ordinarius huic interdictioni non paruit, sua sanctitas hac re voluit resignantem ab eo Ordinario attendendum esse, aut alia ratione illius commodi providendum, etque ipsum beneficium resignatum omnino adimendum, & in eo instituendum cum eo, qui fuerit à patrono praesentatus. Secunda, si Ordinarius, non habens facultatem admittendi resignationes sibi à Pio. V. in certis casibus sublatam, hanc resignationem admiserit beneficii, ad quod resignans ordinatus erat, beneficium vacat: Apostolica Sede, sed ordinarius illi de proprio providere tenetur. Tertia, ordinarius, qui admiserit resignationem factam ab aliquo presbytero, qui nihil aliud, praeter id beneficium habebat, unde commodè se sustentare posset, tenetur eum alere, nec potest eidem beneficium illud resignatum restituere, sed in eo institui debet ille, qui praesentatus fuerit à patrono. Quarta ibi neque eae resignationi admittatur. Et poenam admittentibus imponit Pius Quintus, in Bulla Calendis Aprilis. 1568. incipiens. Quarta Ecclesia Dei.

In resignatione vero facta coram Ordinario ab eo, qui aliunde commodè vivere potest, non tamen facta mentione, quod ad illius titulum sit promotus, videtur standum esse Concilio, & per eam non vacare beneficium, quia constitutio Pij. V. non loquitur in hoc casu.

Decimo quarto dubitatur, an sit habens beneficium ad cuius tit. fuit ordinatus, iuraverit illud resignare, vel procuratorem constitutum ad resignandum non reuocare, cum non habet alias unde sustentari possit, teneatur adimplere tale iuramentum.

In quo breviter respondetur negative, quia est contra dispositionem Concilij cap. si diligenti de foro competenti. ibi, nec iuramentum, & iuramentum non est vinculum iniquitatis. c. quanto, c. Quintauallis de iure iurando, regula, non est obligatorium, in sexto cum aliis.

Et ita dabitur ad cautelam absolutio à dicto iuramento, ut per Sanctam Congregationem Concilij in declarationibus sequentibus super dictum capitulum secundum. Prima, qui beneficium, ad quod fuit ordinatus, resignare iuraverit, poenitentia imposita est absolvens, ne resignet. Secunda, cum habens Parochiam iurasset non reuocare procuratorem, quem fecerat ad resignandum, petiit ut absolueretur à iuramento, quo loco visum est procuratorem posse reuocari. Flam. Paris. dicto libro secundo, quaestione sexta, numero 43.

Nec obstat decisio Rotae octava de procuratore, in antiquis, quae habet, quod constituens procuratorem ad resignandum beneficium ex causa permutationis cum iuramento de non reuocando, non potest valide reuocare, & adducit Felinus in ca. ex p. decani, de rescrip. numero. 12. & in dicto capite si diligenti nona Fall. nu. 32. Auferrius ad Capellam Tholos.

234 de cision. 2. 61. quia ista decisio non loquitur, nec procedit, ubi resignatio est contra iuris dispositionem ut in proposito, & præterea dicta decisio Rotæ, & 235 Capellæ Tholosanæ, tibi, quam sequitur Ioan. Nicol. Gimon. in *enchiridio benef.* titulo quinto, cap. quinto ex numer. tertio, non est in usu, sed indifferenter practicatur, quod in quibuscunque resignationibus siue ex causa permutationis, siue alia quacunque ratione correlative, locus sit penitentia, donec resignatio per superiorem fuerit recepta, & admissa; nec darentur per cancellariam literæ ad cogendum via iuris partem renitentem, ut seruaret contenta, ut post Hieronym. Paulum in pract. cancellariæ vers. duo tractarunt, tradit Massa Galleus de obligatione in forma camera, secunda parte ad sextam particulam, questione prima, numero tertio, qui etiam ait, suo tempore in pluribus causis Rotam iudicasse Flamin. Parisius libro nono, questione 31. & faciunt tradita per Couarru. in capite quamvis pactum, 2. parte. §. 2. num. 5.

236 Quamuis P. de Vbaldis de t. permutatione benef. numero. 40. post Feder. eod. tract. questione. 38. teneat, si beneficiarii tractantes de permutatione beneficiorum promiserunt, ad inuicem fide data procurare permutationem fieri per illos, qui habent auctoritatem, & consentire, altero instante posse superiorem compellere renitentem ad permutandum, & si omnino nollet, posse inuitum illum transferre, de quo tamen dubitat Bellam. eodem tract. secunda pag. questione. 5.

Videtur tamen necessaria absolutio dicti iuramenti t. non ut incurratur peritium, cum iuramentum posset sine interitu salutis æternæ seruari, nisi iurans sit sacris ordinatus, maxime ad titulum illius beneficii, nec aliunde habet unde viuere possit, sicut in testamento iurato, ut per Couarr. in rubrica de

testam. secunda parte numero. 15. & Flamin. Paris. supra numer. 31.

Et facit resolutio in causa Toletana, t. & Abulen. 238 pensionis coram D. Romano anno. 1553. ubi fuit tentum à concordia, in beneficialibus licitum esse recedere ante beneplacitum Sedis Apostolicæ. Primo, quia in contractibus innominatis re integra est locus penitentia, l. si pecuniam, & ibi glossa de conditione ob causam. Secundo quia concordia in beneficialibus, non valet etiam cum iuramento capit. constitutus, & capit. super eo de transactio. nec clausula saluo beneplacito quicquam operatur ante confirmationem Pape, quoad validitatem concordia, licet operetur, ne paries incurrant penam contrahendo super re spirituali, adeo quod si antequam superveniat beneplacitum, penitentia interuenit irritabitur concordia Abb. cap. super eo in fi. de conditio. appositis. Ita in d. Toletana, & Abulen. dictum fuit prius esse tentum in Casar Augustana concordia coram D. Ravelen. 1842. ut in decisione Putei. 353. libro primo & in Tarraconen. concordia coram Decano, ut per Verallum decision. 184. leg. primo in manuscriptis, & tradit etiam Casar de Grassis decision. 192. num. 8. & Rota decision. 573. num. 2. par. 1. diuersorum, & post hæc Gonzalez gloss. 12. à num. 80. qui à numer. 83. ait, quod in hoc casu pars, quæ recedit, t. & penitet, tenetur submini- 239 strare alteri parti omnes expensas iam factas ratione d. concordia, vel resignationis, ut alias tradit Io. Gutier. can. q. 1. c. 22. num. 19. argum. l. si pecuniam ff. de conditione causa. data, sed id mihi non placet, nam cum recedens suo iure utatur, non tenetur ad expensas alterius partis, nec obest d. l. si pecuniam, quia loquitur de contractu innominato, qui non interuenit in proposito proprie.

* *

T E R.

